

Vladimír Špidla: Vláda v našem zhoršuje situaci

Popis

Nejvýše je to vidět na plánuvaných změnách v penězích, které ekvivalentně bvaly premiér a eurokomisař Vladimír Špidla (SOCDEM).

Vláda má za sebou dva roky. Jak byste zhodnotil její práci v sociální oblasti?

Postupuje jako klasický pravcová vláda. To znamená, že je obecně zhoršuje sociální situaci prakticky každému a současně rozvíjí myšlenku vystupování ované kontroly, což se projevuje třeba v záměru zaskádat pář i dosti o sociální dávky informace z bankovních účtů.

Když do sociální politiky začneme i dchody, tak to, že emu vláda aká dchodová reforma, je prostě zhoršená dchodových parametrů jak pro současně, tak budoucí dchodce.

Není ale snaha vidět a adaptelám o dávky na účty ty pochopitelné? Podle ministra práce Mariana Jureky je nutné rozlišovat, zda lidé dávky skutečně potřebují.

Není to pochopitelné a je to nadbytečné, protože u nás ady dalších věcí, třeba daňových, se do účtů nezasahuje. Pokud jsou daně dávky vřizány na majetkový test, tak se tento test má udlat. Ale obecně pář ástup do účtu mi pář ipadě nadbytečné a cílem je jenom zvyšovat tlak.

Nehledě k tomu, že dávky, které skutečně potřebují chápeme jako dávky, to znamená nikoliv dchody a nemocenské a i rodinné ovské, jsou z hlediska veřejného rozpočtu naprosto okrajové. Takže se moc neušetří.

V rámci sociálních dávek se plánují i další změny, například úklad sloužení pář áspěvku a doplatku na bydlení, pář ádávky na dávky a pář áspěvku na úřadování do jedné dávky. Je vůbec potřeba nějak rekonstruovat systém dávkových systémů?

Áže se děvková systém ržněm zpřsobem pozmě. Áže podle toho, jak se vyvíjí sociální situace a životní styl, na tom není nic podivného. Těm slouží eně, si ale nejsem jistá. Zdá se mi, že to bude třeba, když jako nám dobrým zpřsobem administrovatelně. Ale to se teprve ukáže.

U těchto konstrukcí je rozhodující, aby se dívka dostala vřem, která ji potěší, aby měla odpověď. Aby byla schopna docílit toho efektu, který zaměříte. Takže proti tomu, že se dívka systém ržněm zpřsobem mění, nic nemám. Ale informace o tom jsou vážné a součástí změny, která u nás probíhá, znamenají zhoršení. Takže jsem znala, že nedávám živě.

To zhoršení spatřujete v ěm?

Těba i v tom, jak se má od ledna změnit pro nově narozené děti rodičovské, o padesát tisíc korun. Na jedné straně je to lepší, než nic, na druhé straně je to z dlouhodobého hlediska zhoršení, protože je to daleko pod inflací. A nespravedlivě to vyřadilo rodiny, které ji předtím věk pobíraly, ty se změny nedočkají.

Zároveň ale zhoršení vidíme v důchodovém systému. Například se zpomalí nově předívaný důchody, změna se vypočet vřku pro odchod do penze a zpřsnily se podmínky pro předíasně penze. Podle mnoha ekonomů je to krok správným směrem, ale s těm nesouhlasím. Tento typ reformy potěší jen málokdo, protože se zřisadně odvolává na to, že důchody nejsou ufinancovatelné. Ale důchody obecně financovatelné jsou.

Lidé by si podle všeho měli více spořit !

Zřkladně smysl těchto reformy je oslabit přbání nájmů systém tak, aby předí māt kapacitu poskytovat rozumnou penzi, a těm donutit lidi, aby se předíipojižovali v nejřnější kapitálových systémech. A to je pro nás krajně nevhodné. Máte nejmenší tětinu lidí, která nejsou schopni māt věbec řdně spory. Áže ili je absolutně nerealistické, aby si naspořili tolik, aby je to zabezpečilo na stáří.

Takováto reforma je nejen nepotřebná, ale ohrožuje i životní úroveň lidí, kteří poctivě pracovali vřtěnou věce než ty, kteří icet let. Například snážená valorizace z poloviny řřtu řlných mezd na jednu tětinu v řřmci reformy břhem nás jakých deseti let změny máru chudoby důchodců dvakrát.

„Ale jaké, částečně jsou financovatelné. Nemá ale ministr Jurek ka pravdu, když říká, částečně je systémem dlouhodobě deficitní“

Děchodky jsou součástí i ve veřejných financích a dávají se na ně zhruba devět procent HDP. To je v porovnání s dalšími zeměmi mi velmi málo. Když se bude dávat v nejhorších dobách kolem jedné procent, tak to není nic příliš ehnaného. To je stát na jeho typu schopen zvládnout.

Prostě, podle HDP je klíčové ověřit a rozhoduje o tom, jestli jsou děchodky financovatelné, nebo ne. A ten u nás není příliš ehnaný, je v mezinárodním kontextu spíše nižší. Nejsme u zdi.

A co ten deficit?

Deficit, o kterém se mluví, je technický deficit, kdy je méně příjímů na pojistném, než jsou výdaje na důchodech. Když jsem byl ministr práce a sociálních věcí, tak byl systém také v deficitu. My jsme o pár procenta zvýšili pojistné, a od toho okamžiku byl systém výše jinou v rovnováze nebo v přebytku. A nikdo si toho nevšiml.

Či technický deficit je něco jiného než financovatelnost důchodového systému. Pokud navíc mluvíme o udržitelnosti systému, musíme také mluvit o jeho sociální udržitelnosti. Jestliže není schopen poskytnout odpovídající podporu ve stáří, udržitelný není.

Vlášda podle vás chce donutit lidi, aby vstoupili do kapitálových fondů a podobně. K němu takovému sáhla před dvaceti lety vláda, když změnila penzijní systém. Jsou tam individuální účty a každý musí z nich investovat. Sociální demokratické kruhy si toto reformy dost cenily.

Či vládní důchodový systém, takzvaný NDC systém, je daleko adekvátnější než náše. Je v zásadě odvozen od toho, co jste dali do systému, a dávka pak je odvozena od vašeho středního důchodu. Světoho jsem ho prosazoval. Ale u nás tehdy byl velký problém, částečně by byly mimořádně velké rozdíly v důchodech daného životního kariérou. Na to by se dala najít nějaká opatření, která by to zvládla, ale prostě jsem se tehdy neprosadil.

Ta kapitálová byla z máloho hlediska politickou v rámci politických diskusí, protože práve ji chtěli. Navíc má ve vládní v rámci důchodového

systému v podstatě okrajovou věcí.

Ale znovu: problém není, když má někdo vědomí, že by si nemohl spočítat. Možnost investovat má tisíce. Klíčové je, že k tomu nesmíme být lidé donuceni tlakem.

Takže by se to mohlo dát podporou ve formě pobídek?

No, ano, má to být formou podmínek. Ale základní idea u kapitálových systémech spočívá v tom, že se do nich lidé vstupují z veškerých peněz, a kdyby se to nedělo, tak by věc nebyla efektivní. To lidé nechtějí, aby se do kapitálového systému lidé vstupovali z veškerých peněz.

V rámci penzijní reformy dojde i ke změně věku pro odchod do penze, která má být navýšena na dobu dožití. Nemá to tedy být eba věst k tomu, že lidé začnou chodit do důchodu, a že jim bude sedmdesát let?

To si od nás snad její autoři i slibují, ne? Základ součástí důchodové reformy je zrozen v letích myšlenkách ODS.

Se státní důchodovou zárukou, nad kterou jsme dožít, se v reformě zachová strážná nezodpovědnost. Státní je neobyčejně individuální. Kdybyste se zabývali jednotlivými kohortami podrobně, tak byste zjistili drsně věci. Tedy eba že státní důchodová záruka vyvolá jen bez maturity rozhodně nenarůstá.

Prodloužení věku odchodu do důchodu neblaze dopadne na statisíce lidí. Nehledě k tomu, že státní důchodová záruka v dobrém zdravě je u nás 62 let. Takže když bych se tvářel iluzivě, tak bych měl izpřesovat věk odchodu do důchodu státní důchodové záruce v dobrém zdravě. Jinak lidé budou unikat do invalidních penzí, protože to nemáme zvládnout.

Všude by to chtělo kompenzovat vzhledně jistě odchody do předásk penze u těch křehkých profesí. Odbory si státní, že se o nás něco podobného mluví už teď let, ale pořád šed se nic neděje. Na čem to celou tu dobu vězí?

Na tom, že to pravice nikdy nechtěly. A protože má vláda vždycky poměrně velkou různou sílu, tak se to nestalo. Největší krok tímto směrem udělala minulá ministryně práce Jana Maláčová, kdy už bylo v zářijovém rozhodnutí,

Če se budou tyto peníze také platit profesím až do té doby a do té doby tvrdě kategorie nárokové. Tito lidé jsou vystaveni různorodým a různým situacím, které se nedají vykompenzovat nějakým jednoduchým reaktivním opatřením typu respirátorů nebo třeba dne dovoleně navíc.

Ministryně Maláková ověřila, že to navrhl, bylo to pro nás, mělo se to financovat z veřejných odvodů zaměstnavatelů, kde tyto profese byly. Systémem by to vydrželo.

Ministr Jurečka ka pán islavil, že brzy pán edloš soupis nárokových profesí. Nebude to pán ece jen kompenzovat také škrtem profesím zman, ke kterým došlo nebo je třeba dojde v rámci penzijní reformy?

Ne, protože v době, kdy začnou vstoupit tuhle debatu, tak už známe na tom, kdo bude patřit mezi těmi škrtem profese. Poslední solidní výzkum na toto téma udělala Karlova univerzita. Ukázal, že nejvíce škrtem související pracovní jsou popelářské a skladištní. Takže tam máme škrtem zařadit popelářské, to ano. Ale pak se budou zabývat docela škrtem situací, zda někdo pracuje celým životem jako popelář. To asi ne.

U lidí, kteří pracují u různých strojů a zařízení, stádně dále života stagnuje. Takže bych zvolil profese, u kterých prokazatelně stagnuje stádně dále. Možná některých hledisek je více. Výsledkem ale podle mě bude, že vyberou nějaká místa, povede se kolem toho také škrtem zápas a rozhodnutí to nepomůže.

Pán škrtem rok se budou konat volby do evropského parlamentu. Jak vidíte škrtem sociálně demokracie?

Dobrou. Sociálně demokracie má jasné důvody pro politickou existenci. Teď se zvedáme z prozatím nejhlubší krize v poslední době. Pozorují, že se strana opravdu oživuje.

Je ale dostatek nějak viditelný? Nejen v médiích, ale hlavně v regionech mezi voliči? Pán jde mi, že v tom zaostává.

S voliči i komunikujeme, to mi dává určitě optimismus. Je to daleko živější, než to bylo. Ale když jste mimoparlamentní strana, je pochopitelné mediálně prostor značně omezený, takže to není vidět na první pohled. Ale zvedáme se.

Rozhovor byl zveřejněn na serveru [novinky.cz](https://www.novinky.cz) 27. 12. 2023

Tagy

1. SOCDEM
2. Vladimír Špidla

Datum vytvoření

28.12.2023